

ГОДИНАМА ЗАПОСТАВЉЕНА ОПШТИНА У СРЦУ ШУМАДИЈЕ
НА ПРАГУ УБРЗАНОГ ОПОРАВКА

Историјски и вински туризам мотори развоја

Тополу, престоницу устаничке Србије и постојбину Карађорђа, годишње посети више стотина хиљада туриста, али је упркос томе Програм за равномерни развој Србије заобишао ову шумадијску општину, која је епитет „кажњене“ добила још 1946, када су се њени грађани, за разлику од свих других, изјаснили за монархију. Уз напомену да је Топола срце Шумадије, а Шумадија срце Србије, председник општине Владимир Радојковић каже да Топола заслужује боље могућности за развој.

У комунистичком периоду Топола није била миљеница тадашње власти, која је кочила њен, а подстицала је развој околине, Милановца, Крагујевца и Аранђеловца. Упркос томе, сада се третира као развијена општина и због тога нема приступ фондовима за неразвијена подручја. Буџет Тополе је око 858 милиона динара, а многе општине са више новца имају могућност да дођу и до додатних средстава од Фонда за неразвијена подручја и пројеката за прекограничну сарадњу. Уз све то, прошле године имали смо великих проблема и због политике, а политичка стабилност је важан фактор за развој сваке државе. Сада смо успоставили политичку стабилност и

почели да решавамо недовршене послове. За нас је 2022. била година консолидације, што је захтевало прерасподелу расположивог новца, реализацију неких заосталих и припрему нових пројеката за наредни период“, истиче Владимир Радојковић.

Које активности сте имали у протеклој години?

Уз консолидацију општинских финансија, обезбедили смо 20 милиона динара и реконструисали предшколску установу и основну школу, систем за грејање и водоводну мрежу. Уз подршку Министарства државне управе и локалне самоуправе реконструисана је и физкултурна сала, а тај пројекат је био вредан 45 милиона динара. Уз то, 50 милиона је усмерено за асфалтирање путева, као и на уређење макадамских путева по селима и прилаза поседима, посебно воћњацима. Имали смо, дакле, пуне руке посла.

Шта су вам приоритети у овој години?

У 2023. буџет смо планирали према приоритетима, а један од њих одређен је приликом посете председника Републике Опленачкој берби, када је најављена

реконструкција Краљевог подрума. За то смо од страних донатора обезбедили око 1,2 милиона евра и то ће бити прва реконструкција Краљевог подрума после 80 година. Некада је то била најбоља винарија на Балкану, и данас је срце винског туризма и уклапа се у регионални пројекат „Шумадија српска Тоскана“, који подржава Министарство пољопривреде, а носилац пројекта је Топола, у којој је само у последњих пет година засађено 350 хектара нових винограда. Највише је засадила винарија Александровић, прва винарија у Србији, а у нове засаде инвестирале су и породице Ђоковић, Драганић, Трбовић, Миливојевић. Све најбоље светске сорте грожђа су заступљене, а почели смо да правимо и своја сортна вина са географским пореклом. Винари из Тополе могу да се похвале да имају 30 врста вина која су се потврдила многим признањима на тржишту. Наставићемо да помажемо винаре, јер се око 40 одсто грожђа увози из Македоније, а у Тополи, уз добро поднебље, има довољно простора за нове засаде. Ту су и Краљеви виногради, који због имовинско-правних проблема још нису ревитализовани и у току су преговори са надлежнима да се реше ти проблеми, а шансе за то су веће након одлуке о реконструкцији Краљевих подрума, јер су у склопу Краљевих винограда.

Шта ћете ове године понудити туристима?

Све активности су усмерене на стварање јаког туристичког производа са циљем да се вишеструко увећа број туриста. То би био додатни подстицај за економски развој општине. И данас, са релативно малим улагањем Топола привлачи велики број туриста, а са више инвестиција ће их свакако бити много више.

Да ли Топола има могућности да прихвати и смести већи број туриста?

Иако се налазе на нашој територији, ми не газдујемо ни с једним културно-историјским спомеником, па се, рецимо, посете Задужбини краља Петра Првог свде се на ђачки туризам. Осим винарија и културно-историјских споменика, за даљи развој туризма потребни су нам и смештајни капацитети. То је горући проблем. Велико је интересовање туриста да дођу и бораве неколико дана у Тополи, пробају вина и обиђу знаменитости, али сада не можемо да им понудимо адекватан смештај, јер хотел на Опленцу не може да задовољи високе стандарде гостију које привлачи вински туризам.

Шта је са воћарством?

У селима воћарство је претежна делатност и по воћним засадама смо први у Шумадији. Годишње се са ових простора извезе воћа за

шест милиона евра. Геополитичка ситуација нам, међутим, не иде наруку, јер се доста воћа извози у Русију, па су санкцијама које су друге земље увеле погођени и наши воћари. Путеви за пласман и плаћање су веома отежани. Пољопривредници се преоријентишу на велике маркете, али то није довољно.

Има ли општина могућности да помогне пољопривредним произвођачима?

Стратегијом развоја као највеће потенцијале дефинисали смо пољопривреду и туризам и трудимо се да у том правцу усмеримо и буџетска средства. За директне субвенције пољопривредним произвођачима, мимо Републике, издвајамо око 25 милиона динара. Највише ефекта до сада имало је субвенционисање полиса осигурања за наше воћаре, с тим што држава Србија за ризична подручја даје субвенцију од 70, а ми из општинског буџета још 10 одсто вредности полисе. То је у последње три године спасило наше воћаре.

Који проблеми вас највише оптерећују?

Годинама се није ништа улагало у Тополу, а имамо великих проблема с инфраструктуром, кишном и фекалном канализацијом. Немамо уређену пешачку зону којом туристи могу да прошетају и потроше неки динар. Велики проблем је и водоснабдевање, воду добијамо са Рудника и много зависимо од хидрометеоролошких услова. Ове године смо ушли у пројекат вредан око 12 милиона динара у околини села Жабари са циљем да се обезбеде додатне количине воде за наш систем водоснабдевања. Планирамо и реконструкцију секундарне водоводне мреже, јер су неке постојеће металне цеви старе више од 100 година, због чега имамо велике губитке воде. За то ће бити потребна велика средства, сва документација је завршена и конкурсирасмо са пројектом код Министарства за јавна улагања. Очекујем да нам почетком септембра буду одређена нека средства и да кренемо са радовима. У међувремену, не чекајући новац Министарства, сами смо својим средствима кренули у реконструкцију пешачке зоне. Уз то, лоша нисконапонска мрежа ствара проблеме у снабдевању електричном енергијом, посебно на сеоском подручју, где се гради све више хладњача за чување воћа и очекујемо да се ускоро и тај проблем реши, уз подршку Републике и ЕПС-а.

Успевате ли да део ограниченог буџета усмерите и на културне садржаје?

Топола доста улаже у културу. Најпрепознатљивији смо по Опленачкој берби, која се ове године одржава јубиларни, 10. пут. У то време имамо више од 300.000

За прву реконструкцију Краљевог подрума после 80 година од страних донатора обезбедили смо 1,2 милиона евра. Некада је то била најбоља винарија на Балкану, и данас је срце винског туризма и уклапа се у регионални пројекат „Шумадија српска Тоскана“, који подржава Министарство пољопривреде, а носилац пројекта је Топола, у којој је само у последњих пет година засађено 350 хектара нових винограда

посетилаца, а у оквиру те манифестације одржава се и Сабор народног стваралаштва са 18 до 20 културно-уметничких друштава и више од 300 учесника. Тако показујемо свету шта је прави квалитет Србије. Поред тога, већ 50 година организујемо „Стару Липовачку колонију“ чији је један од оснивача Никола Граовац. Фестивал „Дуодрама“ доскоро је био једини фестивал на Балкану ове врсте где учествују наши познати глумци.

Колику подршку у овој години очекујете од Владе и њених министарстава?

Културна дешавања, вински и историјски туризам представљају велики потенцијал за развој наше општине, који није до краја искоришћен. За све активности, развој и обнову инфраструктуре, неопходна нам је подршка Владе Србије. Имамо и обећања да на ту помоћ можемо да рачунамо. То пре свега важи за пројекте са којима смо аплицирали, а које смо договорили и са председником Републике. Ми као општина смо се организовали, све испланирали, расписали тендер, али нам требају средства да то све завршимо.

Колико је Топола интересантна за нове инвеститоре који би се бавили неком производном делатношћу?

Поред металске индустрије и неколико познатих ливница, покушавамо да доведемо још неког инвеститора, који би у складу с нашим могућностима могао да запосли одређени број људи. Имамо интересовање за изградњу соларних панела за соларне електране.

Из мањих градова млади углавном одлазе, имате ли ви тај проблем?

И ми се суочавамо са депопулацијом. Људи одлазе да раде у Београд и тамо остају. Жељно чекамо ауто-пут „Вожд Карађорђе“ који ће нас повезати са источном Србијом и приступну саобраћајницу према Младеновцу, јер ће се тада од Тополе до Аутокоманде у Београду стизати за пола сата. Тада би људи могли да живе у Тополи, а да раде у Београду. Тим пре што је дошло време да су мања места популарна за породични мир, поготово у време криза. Све више људи се интересују за сеоска домаћинства, а Генералним урбанистичким планом одредили смо делове за градњу викенд-насеља. Топола је дуго стагнирала, јер није имала идеју и концепт развоја, а сада смо све планове усмерили ка развоју и привлачењу нових инвеститора. Од када сам изабран за председника више се бавимо инфраструктурним проблемима. То је стални посао и не могу се брзо решити сви проблеми. Топола има много тога да понуди, Белу цркву на Опленцу, Краљев град са његовим двором где је столовао када је Топола била престоница Србије, 17 веома успешних винарија... Све су то предуслови да се ова лепа општина развије онако како заслужује. Влада и цела Србија треба да подрже Тополу, јер је неоправдано била запостављена, када се већина грађана 1946. изјаснила за монархију. Дуго смо кажњавани и били под великим притиском због тога. Мислим да заслужује мало привилегија да бисмо неправду исправили и да се и Топола развија као и други градови.

ЈОВАНКА МАТИЋ